

BÖLÜM 6

Baş ağrılı Hastada Öyküden Tanıya Götüren İpuçları

Aksel SİVA¹

GİRİŞ

Baş ağrısı ile başvuran hasta en çok hastane poliklinik ya da özel kurum veya muayenehane koşullarında görülmektedir. Özellikle günümüzde hekimlerin hasta görme süreleri ülkemizde resmî kurumlarda, hatta bazı özel kurumlarda dahi kabul edilemeyecek kadar kısa sürelerle sınırlandırılmıştır. Doğal olarak 5-10 dakikalık bir sürede bir hastayı gerçek anlamda değerlendirmek hele nöroloji hastaları için olası değildir. Ancak günümüz koşulları birçoğumuzu sağlıkta kalite kaybının başlıca nedeni olan bu olumsuz değişimlere uyum sağlamaya zorlamaktadır. Hekimlikte kutsal olan hekim-hasta arasındaki (insani) ilişki süre kısıtlamaları yanında elektronik kayıt uygulamalarının da giderek yazılı öykü almanın yerini almasıyla birlikte unutulma aşamasına gelmiştir. Hastanın gözlerine bakarak öyküyü dinlediğimiz günlerin yerini hızla bilgisayarda birtakım kodları girme telaşı almaktadır. Bu poliklinik koşullarında nörolojik (ve fizik) muayeneyi gerçekleştirmeye zaman kalmamakta ya da yüzeysel bir muayene ile yetinilmek zorunda kalınmaktadır. Perfor-

mansa bağlı ve de elektronik kayıt ağırlıklı sağlık sistemindeki "sağlıksız" anlayış özellikle son yıllarda olağan bir uygulamaya dönüşmüş ve ne yazık ki kamu kurumlarında olduğu kadar özel sağlık hizmetlerinde de karşılığını aynı şekilde bulmaya başlamıştır. Ne yazık ki yeni yetişen kuşak bu durumu "yeni normal" olarak benimsemek eğilimindedir. Üstelik pandemi dönemiyle birlikte "yüz yüze" hekimliğin iyice tele-tıbbaya evrilmesi hasta-hekim arasındaki insani dokunuşun ve empati anlayışının da ne yazık ki giderek erimesine yol açmıştır. Öte yandan ülkemizdeki değişim içinde ihmal edilmeyecek oranda hasta ve yakınlarının hekime olumsuz yaklaşımlarına ses çıkartılmaması ve diğer olumsuz gelişmeler birçok hekimin mesleğinden soğumasına neden olmaktadır.

BAŞAĞRILI HASTADA ÖYKÜ

Baş ağrısı ile başvuran hastanın poliklinik veya muayenehane ya da acil koşullarında görülmesine göre öykü alma özellikleri doğal olarak bazı farklar gösterecektir. Acil koşullarında "akut baş ağrısı" ile başvuran bir kişide önceliğimiz altta yatan ve ya-

¹ Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Nöroloji AD